

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 63/2013
26.06.2013. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Nevenke Važić, predsednika veća, Predraga Gligorijevića, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Biljane Sinanović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda, Zoricom Stojković, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog B.T., zbog krivičnog dela neovlašćeno držanje opojnih droga iz člana 246a stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz br. 167/13 od 03.06.2013. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Novom Sadu K br. 25456/10 od 11.09.2012. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3884/12 od 22.11.2012. godine, nakon sednice veća održane dana 26.06.2013. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz br. 167/13 od 03.06.2013. godine, kao osnovan i UTVRĐUJE da je pravnosnažnim presudama Osnovnog suda u Novom Sadu K br. 25456/10 od 11.09.2012. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3884/12 od 22.11.2012. godine, povređen krivični zakon – član 368. stav 1. tačka 11. i član 369. tačka 1. Zakonika o krivičnom postupku, u korist okrivljenog B.T.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Novom Sadu K br. 25456/10 od 11.09.2012. godine, okrivljeni B.T., na osnovu odredbe člana 355. tačka 1. ZKP, oslobođen je od optužbe da je izvršio krivično delo neovlašćeno držanje opojnih droga iz člana 246a. stav 1. Krivičnog zakonika. Istom presudom, na osnovu odredbe člana 197. stav 1. ZKP, troškovi krivičnog postupka pali su na teret budžetskih sredstava suda.

Odlučujući o žalbi Osnovnog javnog tužioca u Novom Sadu, izjavljenoj protiv prvostepene presude, Apelacioni sud u Novom Sadu je svojom presudom Kž1 3884/12 od 22.11.2012. godine odbio kao neosnovanu žalbu Osnovnog javnog tužioca u Novom Sadu, a presudu Osnovnog suda u Novom Sadu K br. 25456/10 od 11.09.2012. godine, potvrdio.

Protiv pravnosnažnih presuda, Osnovnog suda u Novom Sadu K br. 25456/10 od 11.09.2012. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3884/12 od 22.11.2012. godine, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz br. 167/13 od 03.06.2013. godine zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i povrede Krivičnog zakona iz člana 369. tačka 1. ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud zahtev za zaštitu zakonitosti uvaži kao osnovan i utvrdi da je i prvostepenom i drugostepenom presudom povređen zakon u korist okrivljenog.

Vrhovni kasacioni sud postupajući u smislu odredbe člana 422. stav 2. i 3. ZKP, održao sednicu veća, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, okrivljenog B.T. i njegovog branioca adv. H.V., na kojoj je razmotrio spise predmeta sa pravnosnažnim presudama protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je po oceni navoda u zahtevu našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Republički javni tužilac u zahtevu ističe da su prvostepeni i drugostepeni sud označenim presudama Osnovnog suda i Apelacionog suda u Novom Sadu povredili krivični zakon i to odredbu člana člana 369. tačka 1. ZKP-a, kada su našli da u radnjama okrivljenog nema obeležja krivičnog dela neovlašćeno držanje opojnih droga iz člana 246-a stav 1. Krivičnog zakonika, zbog toga što se biljka roda cannabis sa procentom THC-a, manjim od 0,3% ne može smatrati opojnom drogom, pogrešno tumačeći odredbe člana 58. stav 2. tačka 1. Zakona o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama, da se procentualna sadržina do 0,3% THC-a u biljci konoplje odnosi i na slučajevne njenog neovlašćenog posedovanja ili stavljanja u promet, a ne samo njenog uzgajanja. Pored toga Republički javni tužilac je stava da se po odredbi člana 58. stav 2. tačka 1. Zakona o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama ne može, kako je to pobijanim pravnosnažnim presudama učinjeno, samo na osnovu procenta psihoaktivne komponente (THC-a) u biljci roda cannabis opredeljavati da li ona jeste ili nije opojna droga, a da pri tome nije veštačenjem utvrđeno da li ona potiče od vrste i varijeteta konoplje koje mogu ili ne mogu sadržavati više od 0,3% supstance iz grupe THC-a, što je od uticaja na ispravnost zaključivanja da delo za koje se optuženi goni nije krivično delo. Takvim svojim stavom, po nalaženju Republičkog javnog tužioca iznetom u zahtevu za zaštitu zakonitosti nižestepeni sudovi su povredili zakon i to odredbu člana 369. tačka 1. ZKP-a i člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a, jer za izneti pravni stav dati razlozi su nejasni, nedovoljni i protivrečni.

Po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, pogrešan je pravni zaključak i prvostepenog i drugostepenog suda da u konkretnom slučaju u radnjama okrivljenog nema obeležja bića krivičnog dela neovlašćenog držanja opojnih droga iz člana 246a. stav 1. KZ-a samo zato što je veštačenjem utvrđeno prisustvo psihoaktivnog THC-a u spornoj biljnoj materiji u procentu od 0,018 %, odnosno ispod donje granice propisane odredbom člana 58. stav 2. tačka 1. Zakona o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama.

Odredbom člana 58. stav 1. Zakona o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama propisano je da je zabranjeno gajenje biljaka iz kojih se mogu dobiti psihoaktivne kontrolisane supstance kao i njihov promet i posedovanje, osim pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, a tačkom 1. stav 2. istog člana, određeno je da je zabranjeno gajenje vrsta i varijeteta konoplje roda cannabis koji mogu sadržati više od 0,3 % supstance iz grupe tetrahidrokanabinola (THC), dok je stavom 3. istog člana određeno da se na zabranu iz stava 2. ovog člana primenjuju propisi kojima se uređuju krivična dela.

Dakle, prema citiranoj zakonskoj odredbi zabranjeno je gajenje, posedovanje i stavljanje u promet vrste i varijeteta konoplje (roda cannabis) koji mogu sadržavati više od 0,3% supstanci iz grupe THC-a, a koja se nalazi na spisku psihoaktivnih supstanci i to listi jedan pod brojem 47 i listi dva, pod brojem 9. To znači da za zaključak da određena biljna materija (roda cannabis) ne predstavlja opojnu drogu propisanu zakonom, nije dovoljno samo da ona sadrži manje od 0,3% supstanci iz grupe THC-a, već je potrebno i da se radi o vrsti i varijetetu konoplje iz roda cannabis koja ne može sadržavati više od 0,3% THC-a budući da postoje vrste i varijeteti konoplje roda cannabis koje ni u kom slučaju ne mogu sadržati nivo psihoaktivne supstance THC veći od 0,3%, kao što je industrijska konoplja, a takođe i druge vrste i varijeteti konoplje roda cannabis koje mogu sadržavati više od 0,3% supstance iz grupe THC-a, kao što je tzv. indijska konoplja i sl., ali ih iz nekog razloga ne sadrže (starost ispitivanih uzoraka, način i uslovi čuvanja i drugi nepovoljni uslovi koji su uticali na sniženje procenta THC-a).

Obzirom na izneto, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je pravnosnažnim presudama čija se zakonitost zahtevom za zaštitu zakonitosti pobija, povređen krivični zakon u korist okrivljenog i to odredba člana 369. tačka 1. ZKP-a kada je samo na osnovu toga što oduzeta biljna materija roda cannabis sadrži 0,018 % THC, dakle ispod 0,3%, izveden pravni zaključak da ista ne predstavlja opojnu drogu zbog čega ni radnja okrivljenog ne sadrži obeležja krivičnog dela iz člana 246a. stav 1. Krivičnog zakonika koje mu je optužnim aktom stavljeno na teret.

Za takav pravni zaključak, pored toga da biljna materija roda cannabis sadrži ispod 0,3% THC-a neophodno je i da ista potiče od vrste i varijeteta cannabis koji ni u kom slučaju ne može sadržavati više od 0,3% THC-a. U konkretnom slučaju sud nije utvrđivao o kojoj vrsti i varijetetu cannabis se radi i da li on može sadržavati psihoaktivnu supstancu THC u procentu preko 0,3 već je samo na osnovu toga da ista sadrži tu supstancu u procentu manjem od 0,3 izveo pravni zaključak da se ne radi o opojnoj drogi a samim tim ni o krivičnom delu iz člana 246a. stav 1. KZ-a. Time ne samo da je povređena odredba člana 369. tačka 1. ZKP-a već su i dati razlozi o odlučnim činjenicama nejasni i protivrečni, čime je i prvostepenom i drugostepenom presudom učinjena i bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a.

Shodno navedenom, po stavu Vrhovnog kasacionog suda prvostepeni sud donošenjem oslobađajuće presude, na osnovu odredbe člana 355. tačka 1. ZKP-a i drugostepeni sud, prihvatajući zaključak prvostepenog suda da se sporna biljna materija sa procentom THC-a manjim od 0,3% ne može smatrati opojnom drogom, pa samim tim da nije zabranjena ni njena proizvodnja, ni stavljanje u promet, ni držanje takve biljne materije, povredili su krivični zakon i to odredbu člana 369. tačka 1. ZKP-a u korist okrivljenog, a takođe su svoje presude doneli uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a, jer su razlozi suda o odlučnim činjenicama nejasni i protivrečni u pogledu odlučne činjenice zašto predmetna biljna materija nije opojna droga i zbog čega u radnjama okrivljenog nema obeležja bića krivičnog dela neovlašćeno držanje opojnih droga iz člana 246a. stav 1. KZ-a.

Nalazeći, iz iznetih razloga da je zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca osnovan, Vrhovni kasacioni sud je u smislu odredbe člana 425. stav 2. ZKP utvrdio da je i prvostepenom i drugostepenom presudom povređen zakon u korist okrivljenog B.T., ne dirajući u pravnosnažnost presuda protiv kojih je zahtev podnet.

Zapisničar-savetnik
Zorica Stojković, s.r.

Predsednik veća-sudija
Nevenka Važić, s.r.